

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 45/2021-15

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 26. januára 2021 v senáte zloženom z predsedu senátu Rastislava Kaššáka (sudca spravodajca) a sudcov Jany Baricovej a Miloša Maďara predbežne prerokoval ústavnú sťažnosť sťažovateľa [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], zastúpeného advokátskou kanceláriou JUDr. E. Mišíková & JUDr. Ing. R. Cádra, s. r. o., Partizánska 2, Bratislava, v mene ktorej koná advokátka a konateľka JUDr. Eva Mišíková, vo veci namietaného porušenia základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, základného práva na rovnosť v konaní podľa čl. 47 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2 Cdo 56/2019 z 29. novembra 2019 a takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť [REDACTED] o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Vymedzenie napadnutého rozhodnutia a sťažnostná argumentácia

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 13. marca 2020 doručená ústavná sťažnosť [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namieta porušenie základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), základného práva na rovnosť účastníkov podľa čl. 47 ods. 3 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 2 Cdo 56/2019 z 29. novembra 2019 (ďalej aj „napadnuté uznesenie“).

2. Z ústavnej sťažnosti a príloh k nej pripojených vyplýva, že v konaní vedenom Okresným súdom Trenčín (ďalej len „okresný súd“) pod sp. zn. 26 C 168/2010 mal sťažovateľ právne postavenie žalobcu v 4. rade. Žalobou podanou proti [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ] (ďalej len „žalovaná v 1. rade“) a [REDAKOVANÉ] (ďalej len „žalovaný v 2. rade“) sa sťažovateľ spolu s ostatnými žalobcami domáhal určenia, že v ústavnej sťažnosti bližšie špecifikované nehnuteľnosti patria do dedičstva po ich právnej predchodkyni [REDAKOVANÉ] (ďalej len „pôvodná žalobkyňa“).

3. Rozsudkom sp. zn. 26 C 168/2010 zo 7. októbra 2015 (ďalej len „rozsudok okresného súdu“) okresný súd žalobu sťažovateľa a ostatných žalobcov zamietol.

3.1 Z odôvodnenia rozsudku vyplýva, že spornou skutočnosťou medzi stranami bolo zaplatenie dohodnutej kúpnej ceny žalovanou v 1. rade za spoluvlastnícke podiely k v žalobe konkretizovaným nehnuteľnostiam ešte pred spísaním samotnej kúpnej zmluvy. Na základe vykonaného dokazovania dospel okresný súd k záveru, že žalobcovia v konaní neunesli dôkazné bremeno a nepreukázali svoje tvrdenie, že kúpna cena nebola pôvodnej žalobkyni zaplatená tak, ako to stanovovala kúpna zmluva. Okresný súd tak uzavrel,

že sporné nehnuteľnosti nepatria do dedičstva po pôvodnej žalobkyni, preto žalobe žalobcov nevyhovelo.

4. Na základe odvolania sťažovateľa a žalobcov 1. až 3. rade a v 6. rade Krajský súd v Trenčíne (ďalej len „krajský súd“) rozsudkom sp. zn. 6 Co 179/2017 z 28. decembra 2017 (ďalej len „rozsudok krajského súdu“) potvrdil rozsudok okresného súdu ako vecne správny, žalovanej v 1. rade priznal proti odvolateľom nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu a žalovanému v 2. rade nárok na náhradu trov odvolacieho konania nepriznal.

4.1 Krajský súd konštatoval, že okresný súd vykonal dokazovanie v potrebnom rozsahu, dospel k správny skutkovým záverom majúcim oporu vo vykonaných dôkazoch a vec správne právne posúdil. Z tohto dôvodu sa v celom rozsahu stotožnil s odôvodnením rozsudku okresného súdu [§ 387 ods. 2 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“)] a na zdôraznenie jeho správnosti, reagujúc súčasne na odvolacie námietky sťažovateľa a ostatných žalobcov, prisvedčil názoru okresného súdu o neunesení ich dôkazného bremena, pokiaľ išlo o tvrdenie žalobcov, že kúpna cena nebola pôvodnej žalobkyni nikdy zaplatená v zmysle kúpnej zmluvy z 1. augusta 2008, t. j. ešte pred spísaním predmetnej zmluvy, a z tohto dôvodu bolo odstúpenie pôvodnej žalobkyne od zmluvy pre omeškanie so zaplatením kúpnej ceny dôvodné. Krajský súd rovnako ako okresný súd vzhľadom na výsledky vykonaného dokazovania spochybnil tvrdenia pôvodnej žalobkyne a následne jej právnych nástupcov, že kúpnu zmluvu podpísala pod nátlakom, resp. že nevedela, o aký právny úkon ide. V zhode s okresným súdom aj krajský súd vyhodnotil výpisy z účtu pôvodnej žalobkyne o výberoch súm v rozhodnom období, na ktoré poukazovali žalobcovia, ako nedostatočný dôkaz, ktorý nemôže vyvrátiť vyhlásenie pôvodnej žalobkyne učinené v notárskej zápisnici o úhrade kúpnej ceny. Za nedôvodnú považoval krajský súd aj odvolaciu námietku týkajúcu sa rozporuplnosti výpovede žalovanej v 1. rade o okolnostiach ústnej dohody, pretože porovnaním jej výpovede v trestnom konaní a výpovede učinenej pred okresným súdom neboli zistené žiadne nezrovnalosti. Podľa krajského súdu okresný súd dostatočne vysvetlil, z akého dôvodu nevykonali žalobcami navrhnutý listinný dôkaz – vyžiadanie peňažných denníkov manžela žalovanej v 1. rade. Vykonalie tohto dôkazu bolo vyhodnotené ako nadbytočné, pretože zistené skutočnosti

by neobjasnili celkové majetkové pomery žalovanej v 1. rade a nepostačovali by na spochybnenie preukázanej dispozície žalovanej v 1. rade s finančnými prostriedkami v danom objeme a v rozhodnom čase.

5. Proti rozsudku krajského súdu podali sťažovateľ a žalobcovia v 1., 2. a 5. rade dovolanie, ktorého prípustnosť vyvodili z § 420 písm. f) CSP. Namietali nesprávny procesný postup súdov nižších inštancií, ktorým došlo k porušeniu ich práva na spravodlivý súdny proces. Tvrdili, že nevykonanie nimi v konaní navrhovaných dôkazov konajúce súdy riadne a presvedčivo neodôvodnili, pričom za nevykonané a pre konanie relevantné dôkazy považovali nevyžiadanie peňažných denníkov od svedka [REDACTED] (manžela žalovanej v 1. rade) a výsluch svedkyne [REDACTED]. Súčasne namietali, že okresný súd žalobu pôvodnej žalobkyne nedoručil žalovanej v 1. rade, ktorá svoje vyjadrenie k žalobe doručila okresnému súdu až po pojednávaní konanom 28. januára 2011 a následne ani uvedené vyjadrenie k žalobe nebolo doručené pôvodnej žalobkyňi, resp. jej právnym nástupcom (žalobcom), čím došlo k porušeniu princípu rovnosti zbraní.

6. Najvyšší súd napadnutým uznesením dovolanie sťažovateľa a ostatných žalobcov odmietol ako neprípustné podľa § 447 písm. c) CSP a žalovaným v 1. a 2. rade priznal nárok na náhradu trov dovolacieho konania. V odôvodnení konštatoval, že nevykonanie stranou navrhnutého dôkazu alebo nesprávne vyhodnotenie niektorého dôkazu nezakladá v zmysle judikatúry najvyššieho súdu prípustnosť dovolania, pričom súdy nižšej inštancie v súvislosti s nevykonaním navrhovaných dôkazov riadne odôvodnili. K dovolacej námietke týkajúcej sa nedoručenia vyjadrení stranám sporu okresným súdom najvyšší súd uzavrel, že k porušeniu princípu rovnosti zbraní a práva na kontradiktórne konanie v súdnom konaní nedošlo.

7. Porušenie základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru spočíva podľa sťažovateľa v nedostatočnom odôvodnení rozhodnutí okresného súdu a krajského súdu, pokiaľ ide o nevykonanie dôkazov navrhnutých v konaní sťažovateľom a ostatnými žalobcami. Sťažovateľ vo vzťahu k nevykonaniu navrhovaných dôkazov okresným súdom,

a to listinného dôkazu – peňažných denníkov a daňových priznaní manžela žalovanej v 1. rade a výsluchu svedkyne [REDAKOVANÉ] v podstate opakuje totožné námietky, ako boli uplatnené v podanom dovolaní (bod 4 uznesenia). V tejto súvislosti namieta, že okresný súd „*tieto dva dôkazy najprv jednoznačne pripustil a plánoval vykonať (Okresný súd Trenčín uznesením vyzval [REDAKOVANÉ] na predloženie listinných dôkazov, advokátku [REDAKOVANÉ] predvolal na pojednávanie), avšak následne od tohto upustil bez toho, aby riadnym a presvedčivým spôsobom odôvodnil v čom spočívala zásadná zmena názoru na opodstatnenosť týchto dôkazov*“. Najvyššiemu súdu pritom sťažovateľ vytýka, že sa v napadnutom uznesení žiadnym spôsobom nezaoberal uplatnenou dovolacou námietkou týkajúcou sa nedostatočnosti, resp. úplnej absencie odôvodnenia zmeny názoru okresného súdu, pokiaľ ide o (ne)vykonanie dôkazov relevantných pre rozhodnutie vo veci samej.

8. Sťažovateľ ďalej v ústavnej sťažnosti (identicky ako v podanom dovolaní) namieta aj porušenie princípu rovnosti zbraní spočívajúce v nesprávnom postupe okresného súdu v súvislosti s nedoručením žaloby pôvodnej žalobkyne protistrane a následne nedoručením ani vyjadrenia žalovanej v 1. rade sťažovateľovi a ostatným žalobcom, ktorým tak bolo znemožnené vyjadriť sa k jej argumentom.

9. Vzhľadom na uvedené sťažovateľ navrhuje, aby ústavný súd po prijatí jeho ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie vo veci samej nálezom rozhodol:

„1. Základné právo [REDAKOVANÉ] na súdnu ochranu, resp. práva na spravodlivé súdne konanie, podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 47 ods. 3 Ústavy SR garantovaného čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, uznesením Najvyššieho súdu SR sp. zn. 2 Cdo 56/2019 zo dňa 29.11.2019, ktorým Najvyšší súd SR podľa § 447 písm. c) CSP odmietol moje dovolanie proti uzneseniu Krajského súdu v Trenčíne z 28.11.2017, sp. zn. 6 Co 179/2017, porušené bolo.

2. Ústavný súd Slovenskej republiky zrušuje uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 2 Cdo 56/2019, zo dňa 29.11.2019, a vec sa mu vracia na ďalšie konanie.

3. Ústavný súd Slovenskej republiky priznáva [REDAKOVANÉ] náhradu trov konania, ktoré mu je Najvyšší súd Slovenskej republiky povinný vyplatiť na účet

Advokátskej kancelárie JUDr. E. Mišíková & JUDr. Ing. R. Cádra, s. r. o. Partizánska 2, 811 03 Bratislava 1, do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.“

II.

Relevantná právna úprava a ústavnoprávne východiská v judikatúre ústavného súdu

10. Podľa čl. 124 ústavy ústavný súd je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

11. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

12. Právomoc ústavného súdu konať a rozhodovať podľa čl. 127 ods. 1 ústavy je založená na princípe subsidiarity, v zmysle ktorého ústavný súd o porušení základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd rozhoduje len v prípade, ak je vylúčená právomoc všeobecných súdov, alebo v prípade, ak by účinky výkonu tejto právomoci všeobecnými súdmi neboli zlučiteľné s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou. Z rozdelenia súdnej moci v ústave medzi ústavný súd a všeobecné súdy (čl. 124 a čl. 142 ods. 1 ústavy) vyplýva, že ústavný súd nie je alternatívnou ani mimoriadnou opravnou inštanciou vo veciach patriacich do právomoci všeobecných súdov, ktorých sústavu završuje najvyšší súd (m. m. II. ÚS 1/95, II. ÚS 21/96). Pri uplatňovaní právomoci podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd nie je zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Skutkové a právne závery všeobecného súdu môžu byť predmetom kontroly zo strany ústavného súdu len vtedy, ak by ním vyvedené závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska

neospravedliteľné a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (m. m. I. ÚS 13/00, I. ÚS 19/02, I. ÚS 139/02, III. ÚS 180/02, I. ÚS 27/04, I. ÚS 74/05). Úlohou ústavného súdu rovnako nie je chrániť občana pred skutkovými omylmi všeobecných súdov, ale chrániť ho pred takými zásahmi do jeho práv, ktoré sú z ústavného hľadiska neospravedliteľné a neudržateľné (I. ÚS 17/01).

13. Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním, o postavení jeho sudcov a ich bezúhonnosť ustanoví zákon. Týmto zákonom je s účinnosťou od 1. marca 2019 zákon č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“).

14. Podľa § 56 ods. 1 zákona o ústavnom súde ústavný súd návrh na začatie konania predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon v § 9 neustanovuje inak.

15. Podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže na predbežnom prerokovaní bez ústneho pojednávania uznesením odmietnuť návrh na začatie konania,

- a) na prerokovanie ktorého nemá ústavný súd právomoc,
- b) ktorý je podaný navrhovateľom bez zastúpenia podľa § 34 alebo § 35 a ústavný súd nevyhovел žiadosti navrhovateľa o ustanovenie právneho zástupcu podľa § 37,
- c) ktorý nemá náležitosti ustanovené zákonom,
- d) ktorý je neprípustný,
- e) ktorý je podaný zjavne neoprávnenou osobou,
- f) ktorý je podaný oneskorene,
- g) podľa § 42 ods. 2 písm. f), g), q), r), t) alebo písm. v), ktorý je zjavne neopodstatnený.

16. Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

17. Podľa čl. 47 ods. 3 ústavy všetci účastníci sú si v konaní podľa odseku 2 rovní.

18. Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu.

19. Ústavný súd zdôrazňuje, že článok 46 ods. 1 ústavy je primárnou ústavnou bázou pre zákonom upravené konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky príslušných na poskytovanie právnej ochrany, a tým aj „bránou“ do ústavnej úpravy jednotlivých aspektov práva na súdnu a inú právnu ochranu zakotvených v čl. 46 až čl. 50 ústavy (I. ÚS 117/05). V zmysle konštantnej judikatúry ústavného súdu je účelom práva na súdnu ochranu (čl. 46 ods. 1 ústavy), ako aj práva na spravodlivý súdny proces (čl. 6 ods. 1 dohovoru) zaručiť každému prístup k súdu, čomu zodpovedá povinnosť súdu nezávisle a nestranne vo veci konať tak, aby bola právu, ktorého porušenie sa namieta, poskytnutá ochrana v medziach zákonov, ktoré tento článok ústavy o základnom práve na súdnu ochranu vykonávajú [čl. 46 ods. 4 ústavy v spojení s čl. 51 ústavy (IV. ÚS 77/02, IV. ÚS 214/04)].

III.

Posúdenie vecí ústavným súdom

20. Podstata ústavnej sťažnosti spočíva v tvrdení sťažovateľa, že napadnutým uznesením, ktorým najvyšší súd odmietol jeho dovolanie ako neprípustné podľa § 447 písm. c) CSP, došlo k porušeniu jeho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, základného práva na rovnosť účastníkov podľa čl. 47 ods. 3 ústavy a tiež práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

III.1 K namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutým uznesením najvyššieho súdu

21. V zmysle § 56 zákona o ústavnom súde je úlohou ústavného súdu v rámci predbežného prerokovania ústavnej sťažnosti posúdiť, či táto nie je zjavne neopodstatnená.

22. O zjavnej neopodstatnenosti návrhu na začatie konania pritom možno hovoriť vtedy, ak namietaným postupom orgánu štátu nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi namietaným rozhodnutím alebo iným označeným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, ktorých porušenie sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú možno považovať ústavnú sťažnosť, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konania (I. ÚS 66/98, III. ÚS 168/05, IV. ÚS 136/05, I. ÚS 453/2011). K iným dôvodom, ktoré môžu zakladať záver o zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti, nesporne patrí aj ústavnoprávny rozmer, resp. ústavnoprávna intenzita namietaných pochybení, resp. nedostatkov v činnosti alebo rozhodovaní príslušného orgánu verejnej moci, posudzovaná v kontexte s konkrétnymi okolnosťami prípadu (IV. ÚS 362/09, m. m. IV. ÚS 62/08, I. ÚS 165/2015).

23. Napadnutým uznesením najvyšší súd odmietol dovolanie sťažovateľa (a ostatných žalobcov) ako neprípustné, preto bolo úlohou ústavného súdu pri predbežnom prejednaní ústavnej sťažnosti posúdiť, či najvyšší súd v napadnutom uznesení dôvody odmietnutia dovolania ústavne akceptovateľným spôsobom vysvetlil. Ústavný súd v tejto súvislosti poukazuje na svoj ustálený právny názor, v zmysle ktorého otázka posúdenia, či sú splnené podmienky, za ktorých sa môže uskutočniť dovolacie konanie, patrí zásadne do výlučnej právomoci dovolacieho súdu, t. j. najvyššieho súdu, nie do právomoci ústavného súdu. Z rozdelenia súdnej moci v ústave medzi ústavný súd a všeobecné súdy (čl. 124 a čl. 142 ods. 1) vyplýva, že ústavný súd nie je alternatívou ani mimoriadnou opravnou inštanciou vo veciach patriacich do právomoci všeobecných súdov, ktorých

sústavu završuje najvyšší súd. Otázka posúdenia prípustnosti dovolania je otázkou zákonnosti a jej riešenie samo osebe nemôže viesť k záveru o porušení označených práv sťažovateľov (m. m. II. ÚS 324/2010). Uvedené však zároveň nevyklučuje, že ústavne konformné posúdenie vlastnej právomoci najvyšším súdom je následne ústavným súdom preskúmateľné v konaní o ústavnej sťažnosti.

24. Na tomto mieste je však potrebné zdôrazniť, že aj keď sťažovateľ v ústavnej sťažnosti za porušovateľa označených práv výslovne označuje len najvyšší súd a v petite ústavnej sťažnosti sa domáha vyslovenia porušenia svojich práv len napadnutým uznesením najvyššieho súdu, výhrady sťažovateľa prezentované v ústavnej sťažnosti sú nasmerované najmä proti rozhodnutiam okresného súdu a krajského súdu. Sťažnostná argumentácia sťažovateľa je tak z väčšej časti len zopakovaním jeho námietok obsiahnutých v už uplatnených opravných prostriedkoch, predovšetkým v podanom dovolaní, a predstavuje tak pokračujúcu polemiku so závermi učinými okresným súdom a následne krajským súdom.

24.1 Ústavný súd v tejto súvislosti zdôrazňuje, že viazanosť ústavného súdu návrhom na začatie konania sa prejavuje vo viazanosti najmä petitom, teda tou časťou ústavnej sťažnosti, v ktorej sťažovateľ špecifikuje, akého rozhodnutia sa domáha, čím zároveň vymedzí rozsah predmetu konania pred ústavným súdom z hľadiska požiadavky na poskytnutie ústavnej ochrany. Takto vymedzený rozsah prieskumu ústavného súdu môže byť vo výnimočných okolnostiach modifikovaný (zvyčajne rozšírený) dôvodmi ústavnej sťažnosti (tak ako to *expressis verbis* vyplýva z § 45 zákona o ústavnom súde; pozn.), z ktorých ale musí zrozumiteľne vyplývať nespochybniteľný záujem sťažovateľa podrobiť ústavnoprávnemu prieskumu konkrétne a adresne vymedzené rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah (vymedzený predmetom, subjektom a inými, najmä časovými súvislosťami), na čo musí nevyhnutne vecne nadväzovať aj pregnantná súvzťažná ústavnoprávna argumentácia sťažovateľa. Jedine za kumulatívneho splnenia týchto podmienok je tak potom možné prekročiť petit ústavnej sťažnosti pri rešpektovaní ontologickej podstaty tohto ústavného inštitútu, potierajúc pritom prehnajú ústavnoprávnu solemnitú, ktorej dôsledky by mohli ohroziť materiálnu ochranu sťažovateľových základných práv a slobôd (I. ÚS 514/2020).

24.2 Napriek tomu, že podstatná časť odôvodnenia ústavnej sťažnosti spochybňuje práve rozhodnutia okresného súdu a krajského súdu, išlo len o dopĺňajúcu argumentáciu vo vzťahu k tvrdenému porušeniu označených práv sťažovateľa napadnutým uznesením najvyššieho súdu.

25. V danom prípade sťažovateľ spolu so žalobcami v 1., 2. a 5. rade prípustnosť dovolania odôvodnili dovolacím dôvodom zakotveným v § 420 písm. f) CSP, v zmysle ktorého je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

26. Z odôvodnenia napadnutého uznesenia najvyššieho súdu vyplýva, že najvyšší súd vo vzťahu k sťažovateľom a ostatnými žalobcami namietanej vade zmätočnosti podľa § 420 písm. f) CSP spočívajúcej v nedostatočnom odôvodnení nevykonania navrhnutých dôkazov konajúcimi súdmi uviedol, že dovolanie sťažovateľa nie je prípustné, pretože nie je dôvodom zakladajúcim prípustnosť dovolania, pričom dodal, že *„súd prvej inštancie ako aj odvolací súd zhodne dospeli k správne mu záveru, že vykonanie navrhovaných dôkazov by bolo nadbytočné, čo aj dostatočným spôsobom vo svojich rozhodnutiach odôvodnili. Námitka dovolateľov v tejto časti preto vadu podľa § 420 písm. f) CSP nezakladá.“*

27. Ako už bolo uvedené, sťažovateľ v podanej ústavnej sťažnosti iba opakuje výhrady k nevykonaniu ním (a ostatnými) žalobcami navrhnutých dôkazov v prvoinštančnom konaní, avšak žiadnym spôsobom nespochybňuje zásadný právny názor najvyššieho súdu, podľa ktorého takáto námitka nie je spôsobilým dôvodom prípustnosti dovolania podľa § 420 písm. f) CSP. Sťažovateľ vo vzťahu k najvyššiemu súdu v podstate formuluje len jedinú výhradu, a to že v napadnutom uznesení žiadnym spôsobom nereflektoval na jeho námietku týkajúcu sa postupu okresného súdu, ktorý žalobcami navrhnuté dôkazy napokon nevykonali. Podľa názoru ústavného súdu najvyšší súd primeraným hoci pomerne stručným spôsobom vysvetlil, že nevykonanie stranou navrhovaných dôkazov (prípadne niektorých z nich) v zásade nezakladá prípustnosť

dovolania podľa § 420 písm. f) CSP, a to s odkazom na judikatúru týkajúcu sa predchádzajúcej právnej úpravy § 237 ods. 1 písm. f) Občianskeho súdneho poriadku. Súčasne prisvedčil záverom súdov nižších inšancií, že vykonanie žalobcami (t. j. aj sťažovateľom) navrhnutých dôkazov by bolo v konaní nadbytočné, pričom ani v dôvodoch nevykonania týchto dôkazov konajúcimi súdmi, ktoré považoval za dostačujúce, nevidel existenciu namietanej vady zmätočnosti podľa § 420 písm. f) CSP. Uvedená námietka sťažovateľa preto nie je spôsobilá spochybniť ústavnú udržateľnosť napadnutého uznesenia najvyššieho súdu.

28. Ústavný súd pripúšťa, že o prípadnej prípustnosti dovolania podľa § 420 písm. f) CSP by bolo možné uvažovať za situácie, ak by konajúci súd, ktorý vykonanie navrhnutých dôkazov neakceptoval, tento svoj postup neodôvodnil. Ustanovenie § 220 ods. 2 CSP totiž ukladá súdu povinnosť uviesť v odôvodnení rozsudku *inter alia*, z akého dôvodu nevykonal navrhnuté dôkazy. O takýto prípad však v danom prípade evidentne nejde. Okresný súd a následne na základe odvolania sťažovateľa a ostatných žalobcov krajský súd vo svojich rozhodnutiach podrobne vysvetlili, z akého dôvodu neboli niektoré dôkazy navrhnuté žalobcami vykonané, boli vyhodnotené ako nadbytočné, pretože by nevedli k iným ako konajúcimi súdmi prijatým skutkovým záverom, a teda by nemali za následok iný výsledok sporu (body 12 až 19 rozsudku krajského súdu).

29. Ústavný súd tak dospel k záveru, že úvahy najvyššieho súdu koncipované v napadnutom uznesení, reflektujúc súčasne veľmi strohú sťažnostnú argumentáciu sťažovateľa, sa nejavia ako arbitrárne či zjavne neodôvodnené, preto neexistuje ústavne relevantný dôvod na kasačný zásah ústavného súdu. Najvyšší súd sa v danom prípade nedopustil takého výkladu a aplikácie príslušnej zákonnej právnej úpravy, ktorými by poprel jej účel a význam.

30. Z týchto dôvodov ústavný súd odmietol ústavnú sťažnosť sťažovateľa ako zjavne neopodstatnenú podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde v časti namietaného porušenia základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy (a tiež práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru).

III.2 K namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 47 ods. 3 ústavy napadnutým uznesením najvyššieho súdu

31. Pokiaľ ide o sťažovateľom namietané porušenie základného práva na rovnosť účastníkov podľa čl. 47 ods. 3 ústavy, ústavný súd nenachádza v obsahu sťažnostnej argumentácie vo vzťahu k napadnutému uzneseniu najvyššieho súdu dostatočné a konzistentné zdôvodnenie, v čom podľa sťažovateľa spočíva porušenie tohto základného práva. Sťažnostné námietky sú v tomto smere namierené len proti postupu okresného súdu a predstavujú zopakovanie identických námietok, aké boli obsahom podaného dovolania. Predmetný rozsah nedostatku tak bráni považovať ústavnú sťažnosť v tejto časti za dostatočne odôvodnenú.

32. Ústavná sťažnosť sťažovateľa, ktorý je v konaní pred ústavným súdom kvalifikovane právne zastúpený, tak pôsobí v tejto časti vo vzťahu k napadnutému uzneseniu najvyššieho súdu nedostatočne, pretože jej chýba relevantné odôvodnenie [§ 43 ods. 1 v spojení s § 123 ods. 1 písm. d) zákona o ústavnom súde], čo predstavuje nedostatok zakladajúci dôvod na jej odmietnutie podľa § 56 ods. 2 písm. c) zákona o ústavnom súde z dôvodu nedostatku náležitostí ustanovených zákonom (podobne III. ÚS 26/2012, III. ÚS 241/2013, I. ÚS 291/2017, IV. ÚS 91/2018).

33. Ústavný súd konštatuje, že v konaní podľa čl. 127 ods. 1 ústavy nemá *ex offio* prieskumnú právomoc, t. j. nemá oprávnenie bez námietky sťažovateľov *en bloc* preskúmať napádané rozhodnutie a iniciatívne vyhľadávať prípadné ústavne neudržateľné pochybenia. Inými slovami, tvrdenie sťažovateľa bez jeho konkretizácie v interakcii s napádaným rozhodnutím, opatrením, prípadne iným zásahom nepostačuje na meritórne konštatovanie o porušení sťažovateľom označených práv a slobôd (I. ÚS 245/2018).

34. Podľa názoru ústavného súdu pritom v danom prípade do úvahy neprichádzala výzva na odstránenie tohto nedostatku návrhu podľa § 56 ods. 3 zákona o ústavnom súde, a to z dôvodu jeho kľúčovej povahy. Označené ustanovenie zákona totiž slúži

na odstraňovanie najmä formálnych nedostatkov návrhu, nie však jeho samotnej podstaty (m. m. I. ÚS 155/2019).

35. Ústavný súd v tomto smere pripomína, že označený nedostatok zákonom predpísaných náležitostí nie je povinný odstraňovať z úradnej povinnosti. Na perfektnosť základných náležitostí návrhu slúži inštitút povinného právneho zastúpenia v konaní pred ústavným súdom a publikovaná judikatúra, z ktorej jednoznačne vyplýva, ako ústavný súd posudzuje nedostatok zákonom ustanovených náležitostí podaní účastníkov konania (napr. IV. ÚS 77/08, I. ÚS 368/2010, III. ÚS 357/2010, I. ÚS 162/2010, IV. ÚS 234/2010, III. ÚS 206/2010, IV. ÚS 159/2010, IV. ÚS 213/2010, IV. ÚS 134/2010).

36. Ústavný súd preto aj v tejto časti ústavnú sťažnosť sťažovateľa odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. c) zákona o ústavnom súde pre nesplnenie náležitostí ustanovených zákonom.

37. Nad rámec uvedeného ústavný súd len uvádza, že najvyšší súd na predmetnú dovoláciu námietku sťažovateľa v napadnutom uznesení náležite reagoval (bod 18 napadnutého uznesenia), pričom porušenie princípu rovnosti zbraní a princípu kontradiktórnosti v súdnom konaní ako celku nevzhliadol.

38. Vzhľadom na odmietnutie ústavnej sťažnosti ako celku sa ústavný súd ďalšími požiadavkami sťažovateľa uvedenými v petite nezaoberal, keďže rozhodovanie o nich je podmienené vyslovením porušenia základného práva alebo slobody, k čomu v tomto prípade nedošlo.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 26. januára 2021

Rastislav Kaššák
predseda senátu